

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi Ministrstva za kulturo pri reviziji izvajanja nalog občin na področju kulture

2022

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

**Popravljalni ukrepi Ministrstva za kulturo
pri reviziji izvajanja nalog občin na področju kulture**

Številka: 324-14/2018/102

Ljubljana, 4. marca 2022

1. Uvod

V revizijskem poročilu o izvajanju nalog občin na področju kulture¹, št. 324-14/2018/95 z dne 19. 11. 2021 je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) Ministrstvu za kulturo (v nadaljevanju: ministrstvo) izreklo **mnenje, da je bilo ministrstvo delno učinkovito pri spremljanju stanja in izvajanja nalog občin na področju kulture.**

Ker razkrite nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, je računsko sodišče v revizijskem poročilu podalo zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

Ministrstvo je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložilo odzivno poročilo². V odzivnem poročilu, ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba dr. Vasko Simoniti, minister za kulturo, so predstavljeni popravljalni ukrepi.

V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ [URL: <https://www.rs-rs.si/revizije-in-revidiranje/arhiv-revizij/revizija/ucinkovitost-izvajanja-obveznih-nalog-obcin-na-podrocju-kulture-2636/>], 1. 3. 2022.

² Št. 060-9/2018-3340/21 z dne 17. 2. 2022.

2. Nesmotrnosti in popravljalni ukrepi

2.1 Spremljanje stanja in izvajanja nalog občin na področju kulture

2.1.1 Opis nesmotrnosti

Ministrstvo z internimi akti ni opredelilo nalog spremljanja izvajanja nalog občin in spremljanja stanja kulture v povezavi z nalogami občin. Prav tako za te namene ni opredelilo, v okviru katere/katerih organizacijskih enot in delovnih mest se naloga izvaja, ter obsega delovnega časa, ki je za to namenjen. So pa nekatere osebe, zaposlene na ministrstvu v okviru direktoratskih in služb, izvajale naloge, ki so vključevale tudi spremljanje stanja kulture na lokalni ravni in izvajanje nalog občin na področju kulture, in sicer najbolj neposredno in redno v povezavi z delovanjem in financiranjem splošnih knjižnic in v povezavi z usklajevanjem prostorskih aktov občin v delu, ki se je nanašal na varovanje kulturne dediščine.

Ministrstvo ni imelo posebnih opredelitev, na katera področja kulture vpliva izvajanje občinskih nalog, in tudi ni merilo skupnega obsega kulturne ponudbe in udejstvovanja na lokalni ravni. V zvezi z obsegom kulturne ponudbe in udejstvovanja ter izvajanjem nalog občin si tudi ni postavilo svojih ciljev, v nacionalnem programu pa je imelo določene skupne cilje po področjih kulture (uprizoritvene umetnosti, glasbene umetnosti in druge), kjer so kot odgovorni za doseg ciljev skupaj navedeni ministrstvo, lokalne skupnosti in drugi.

Ministrstvo je največ podatkov o dejavnosti občin na področju kulture pridobivalo na področju delovanja splošnih knjižnic, kjer je preverjalo tudi višino sredstev, ki so jih posamezne občine namenile knjižnicam. Na področju strateškega načrtovanja je podatke pridobivalo s preverjanjem, katere občine imajo strateške dokumente na področju kulture, na področju varstva kulturne dediščine pa tako, da je sodelovalo pri pripravi občinskih prostorskih aktov ter da je preverjalo ustreznost aktov občin o razglasitvi kulturne dediščine. Za vodenje nacionalnih registrov o kulturni dediščini, kulturnih organizacijah (javni zavodi) in kulturni infrastrukturi je ministrstvo vodilo evidence, ki so zajemale tudi podatke o enotah na lokalni ravni, ki pa niso bile popolne. Osnovne podatke o stanju ljubiteljske kulture (letni podatki o številu društev, številu nastopajočih in obiskovalcev) je lahko spremljalo prek letnih poročil Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, vendar so ti podatki zajemali le vsebine in dogodke, ki jih sofinancira Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Dodatnih poizvedb v zvezi z ljubiteljsko kulturo pa ni izvedlo. Za pripravo nacionalnega programa za kulturo je pridobilo nekatere agregirane podatke o kulturni produkciji, ki zajemajo tudi produkcijo na lokalni ravni, ter nekatere podatke iz proračunov občin o višini sredstev za kulturo. Drugih podatkov, ki bi neposredno prikazovali stanje in izvajanje nalog občin na področju kulture, ni pridobivalo in analiziralo.

Neposredna komunikacija z občinami je poleg pridobivanja podatkov o lokalnih programih kulture zajemala pozive občinam po ureditvi ustreznih prostorskih aktov in aktov o razglasitvi kulturne dediščine lokalnega pomena ter pozive o namenitvi ustrezne višine sredstev za knjižnice ter posredno še informiranje reprezentativnih združenj o novih predpisih ali spremembah predpisov

obravnavega področja. Ministrstvo v obdobju od leta 2015 do leta 2018 ni izvajalo analiz, v katerih bi obravnavalo ustreznost predpisov, ki določajo naloge občin na področju kulture.

Ocenili smo, da na podlagi podatkov, ki jih ministrstvo spremlja za področje občin, lahko dobro pozna stanje na področju knjižničarstva in v okviru spremljanja občinskih prostorskih aktov stanje na področju varovanja nepremične kulturne dediščine, na drugih področjih pa okvirno pozna stanje, ne more pa podajati utemeljenih ocen in predlogov za izboljšave. Ministrstvo tako tudi ne spremlja ustreznosti določenosti nalog v predpisih v smislu, ali je naloga občine ustrezno natančno predpisana, zagovarja pa pomembnost visoke določenosti naloge občine, da zagotavlja knjižnično dejavnost.

Ministrstvo v zvezi s stanjem na področju kulture in nalogami občin na področju kulture ni sprejemalo zaključkov, ki bi se nanašali na lokalno samoupravo. Tako tudi ni zaznalo potreb po bistvenih spremembah predpisov, ki se nanašajo na naloge občin, zato jih tudi ni pripravljalo. Ministrstvo tudi ni obravnavalo in urejalo lastne organiziranosti za spremljanje stanja kulture na lokalni ravni. Ja pa sodelovalo z drugimi državnimi organi, ki so skušali pridobiti podatke o nalogah občin in stroških teh nalog na vseh področjih, tudi na področju kulture.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu pripraviti načrt aktivnosti za dopolnitev sistema spremljanja stanja in izvajanja nalog na področju kulture, in sicer za tiste naloge na področju kulture, ki jih morajo v skladu s predpisi izvajati občine. V načrtu je moralo izkazati, s katerimi aktivnostmi (na primer opredelitev nalog in odgovornih oseb, opredelitev vsebin, ki se spremljajo, in opredelitev, kako in komu se predstavijo rezultati spremljanja in morebitni predlogi ukrepov) in do kdaj bo dopolnilo sistem spremljanja. Sistem spremljanja stanja in izvajanja nalog na področju kulture mora dopolniti tako, da v celoto poveže obstoječe aktivnosti spremljanja na področju kulture in doda manjkajoče aktivnosti spremljanja kulturnih dejavnosti na lokalni ravni. Pri tem mora upoštevati razpoložljivost podatkov in avtonomnost lokalnih skupnosti pri izvajanju nalog.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

Ministrstvo je v odzivnem poročilu navedlo, da so bile notranje organizacijske enote pozvane, da v skladu z ugotovitvami računskega sodišča pregledajo, kateri podatki se že zbirajo, oziroma pregledajo, katere podatke bi bilo smotno zbirati, da bo na njihovi podlagi mogoče izdelati oceno o vlogi in prispevku občin v zvezi z nalogami, ki spadajo v pristojnost posamezne notranje organizacijske enote. Navedlo je, da nekatere notranje organizacijske enote, v katerih pristojnost spada posamezno področje kulture, že zbirajo razpoložljive podatke (na primer za področje delovanja splošnih knjižnic). Ministrstvo je izkazalo, da je za nadaljnje delo pripravilo osnutek Navodil o zbiranju podatkov o izvajanju nalog občin na področju kulture (v nadaljevanju: osnutek navodil).

Osnutek navodil vsebuje opredelitev načina in vrste spremljanja stanja in izvajanja nalog občin na področju kulture, in sicer opredeljuje, katere podatke zbirajo notranje organizacijske enote ministrstva po posameznih področjih (na primer obseg sredstev, število programov, število društev) ter način pridobitve (neposredno ugotovi notranja organizacijska enota ministrstva, z anketnim vprašalnikom, podatki Ministrstva za finance). Osnutek navodil opredeljuje še, da notranje organizacijske enote spremljajo učinke predpisov, ki določajo naloge občin, ter da pripravljajo letna poročila, na ravni ministrstva pa se vsaki 2 leti pripravi zbirno poročilo o stanju kulture na ravni občin.

Ministrstvo je 15. 2. 2022 sprejelo Sklep o imenovanju delovne skupine za pripravo predloga o načinu spremljanja Ministrstva za kulturo o stanju in izvajanju nalog na področju kulture, ki jih morajo v skladu s predpisi izvajati občine³. Sklep določa naloge delovne skupine in roke za izvedbo nalog. V skladu s sklepom delovna skupina preveri, katere podatke o stanju in izvajanju nalog na področju kulture, ki jih morajo v skladu s predpisi izvajati občine, je mogoče zbrati ob upoštevanju avtonomnosti lokalnih skupnosti, da bo mogoče po posameznih področjih, ki jih pokrivajo notranje organizacijske enote ministrstva, izdelati ocene o vlogi in prispevku občin. Delovna skupina pripravi predlog nabora možnih podatkov do 21. 10. 2022 in predlog navodil o spremljanju ministrstva o stanju in izvajanju nalog na področju kulture, ki jih morajo v skladu s predpisi izvajati občine, do 9. 12. 2022.

Ministrstvo je v odzivnem poročilu še navedlo, da:

- bo do 1. 2. 2023 pripravilo navodila glede načina spremljanja ministrstva o stanju in izvajanju nalog občin na področju kulture;
- bo pristojnost nalog za spremljanje in zbiranje podatkov določena v okviru notranjih organizacijskih enot, pristojnih za posamezno področje kulture;
- se bo zbirno poročilo o stanju kulture na ravni občin, ki bo vsebovalo ocene o vlogi in prispevku občin, pripravljalo periodično in bo predstavljeno ministru ter zaposlenim na ministrstvu;
- bodo tako pridobljeni podatki namenjeni opredelitvi nalog občine v strateških dokumentih na področju kulture ter morebitnim spremembam zakonodaje glede nalog občin na področju kulture.

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ministrstva ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

Ministrstvo je izkazalo, da je pripravilo načrt aktivnosti za dopolnitev sistema spremljanja stanja in izvajanja nalog na področju kulture, in sicer za tiste naloge na področju kulture, ki jih morajo v skladu s predpisi izvajati občine.

Izkazalo je, katere aktivnosti je že izvedlo (priprava osnutka navodil, imenovanje delovne skupine za dopolnitev navodil), načrtovane aktivnosti (priprava dokončnih navodil) ter določilo rok za njihovo izvedbo.

V izkazanem načrtu aktivnosti pa ministrstvo ni izkazalo aktivnosti za dopolnitev sistema spremljanja kulture kot celote tako, da bi izkazalo, kako bo v celoto povežalo obstoječe aktivnosti spremljanja kulture in nove aktivnosti spremljanja na lokalni ravni.

³ Št. 060-9/2018-3340/20.

3. Mnenje o izkazanih popravljalnih ukrepih

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o izvajanju nalog občin na področju kulture izdelalo Ministrstvo za kulturo. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil dr. Vasko Simoniti, minister za kulturo, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanega popravljalnega ukrepa smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in predložene dokumentacije. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanega ukrepa.

Ocenjujemo, da je izkazani popravljalni ukrep, predstavljen v točki 2.1.2, ki ga je sprejelo Ministrstvo za kulturo za odpravo nesmotnosti, **zadovoljiv**. S popravljalnim ukrepom so bili začetni postopki, ki bodo zagotovili, da bodo odpravljene nesmotnosti, ugotovljene v revizijskem poročilu.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Ministrstvu za kulturo, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si